

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Pagkabanhaw ni Jesukristo

Si Jesus sa Nazaret mao ang nabanhaw nga Manunubos, ug ako mopamatuod bahin sa tanan nga resulta gikan sa kamatuoran sa Iyang Pagkabanhaw.

U sa ka makapahugno nga pagbati sa kapildihan ug kasagmuyo ang milukop sa Iyang mga disipulo samtang si Jesus nag-antus ug namatay sa krus ug ang Iyang lawas gipahimutang nga wala nay kinabuhi diha sa lubnganan. Bisan pa man sa gibalik-balik og sulti sa Manluluwas bahin sa Iyang kamatayon ug sa mosunod nga pagbangon pag-usab, wala sila makasabut. Ang mangitngit nga hapon sa Iyang Pagkalansang sa Krus, hinoon, gisundan sa malipayong buntag sa Iyang Pagkabanhaw. Apan kana nga kalipay miabut lamang samtang ang mga disipulo nahimong mga saksi sa Pagkabanhaw, kay bisan ang pamahayag sa mga anghel nga Siya nabuhi pag-usab sa sinugdanan wala masabti—butang kadto nga wala gayud damha.

Si Maria Magdalena ug pipila ka matinud-anong mga babaye miabut og sayo sa lubnganan sa Manluluwas nianang Dominggo sa buntag, nagdala og mga pahumot ug mga ighahaplas sa pagkompleto sa pagdihog nga nagsugod dihang ang lawas sa Ginoo daling gipahimutang sa lubnganan sa wala pa moabut

ang Igpapahulay. Niining espesyal kaayo nga buntag, misugat sa ilang panan-aw ang abli nga lubnganan, ang tabon nga bato giligid, ug duha ka anghel kinsa namahayag:

“Ngano nga ang buhi anha man ninyo pangitaa diha sa mga patay?

“Wala Siya dinhi, kondili nabanhaw: hinumdumi ang iyang gisulti kaninyo sa didto pa siya sa Galilea,

“Nga, Ang Anak sa tawo kinahanglan igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawong makasasala, ug igalansang sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya.”¹

“Umari kamo, tan-awa ninyo ang dapit nga nahimutangan sa Ginoo.

“Ug dumali kamo pagpangkaw, ug suginli ninyo ang iyang mga tinun-an nga nabanhaw siya gikan sa mga patay.”²

Ingon sa gimando sa mga anghel, si Maria Magdalena mitan-aw didto sa lubnganan, apan morag ang nahunahunaan lang niya mao nga ang lawas sa Ginoo nawala. Nagdali siya aron mosugilon sa mga Apostoles ug, pagkakita kang Pedro ug kang Juan, miingon kanila, “Ang Ginoo ilang gikuha gikan sa lubnganan, ug wala kami masayud kon diin siya nila ibutang.”³ Sila si Pedro ug Juan midagan ngadto sa nahimutangan ug nasuta nga wala gayuy sulod ang lubnganan, nakita “ang panaptong lino nga nahimutang didto . . . ug ang panapton nga giputos sa iyang ulo, . . . naglain kini nga linukot sa usa ka dapit.”⁴ Si Juan ang unang nakasabut sa talagsaong mensahe sa pagkabanhaw. Siya misulat

nga “siya nakakita, ug mituo,” samtang ang uban nianang higayuna “wala pa man gihapon makasabut sa kasulatan nga kinahanglan mabanhaw [si Jesus] gikan sa mga patay.”⁵

Sila si Pedro ug Juan namauli, apan si Maria nga nagpabilin, padayong nagbangutan. Sa makadiyot ang mga anghel mibalik ug malumong nangu-tana niya, “Babaye, nganong naga-hilak ikaw? Siya miingon kanila, Kay ila mang gikuha ang akong Ginoo, ug wala ako masayud kon diin siya nila ibutang.”⁶ Nianang higayuna ang nabanhaw nga Manluluwas, nga nag-barug sa luyo niya, miingon, “Babaye, nganong nagahilak ikaw? kinsa may imong gipangita? Sa pagdahum niya nga kadto mao ang magbalantay sa tanaman, si Maria miingon kaniya, Senyor, kon ikaw man ang nagkuha kaniya, tug-ani ako diin mo siya ibutang, ug ako siyang kuahon.”⁷

Si Elder James E. Talmage misulat: “Kadto mao si Jesus nga iyang gipakigsultihan, ang iyang minahal nga Ginoo, bisan wala siya masayud niini. Usa ka pulong gikan sa Iyang buhi nga mga ngabil nakapausab sa iyang pagbangutan ngadto sa tumang kalipay. ‘Si Jesus miingon kaniya, Maria.’ Ang tingog, ang tono, ang malumong paglitok nga iyang nadungog ug gimahal sa miaging mga adlaw mibayaw kaniya gikan sa makapahugno nga kasubo nga iyang gibati. Siya milingi, ug nakita ang Ginoo. Tungod sa tumang kalipay gituyhad niya ang iyang kamot aron gakson Siya, militok lamang og madanihon ug matinahuron nga pulong, ‘Rabboni,’ nagpasabut nga Akong minahal nga Magtutudlo.”⁸

Ug busa kining bulahan nga babaye nahimong kinaunhang mortal nga nakakita ug nakigsulti sa nabanhaw nga Kristo. Unya nianang adlawa gihapon Siya mipakita ngadto kang Pedro diha o duol sa Jerusalem;⁹ ngadto sa duha ka tinun-an diha sa dalan paingon sa Emaus;¹⁰ ug pagkagabii ngadto sa 10 ka mga Apostoles ug uban pa, mitunga og kalit taliwala kanila, nga miingon, “Tan-awa ninyo ang akong mga kamot ug mga tiil, nga mao gayud ako: hikapa ninyo ako, ug tan-awa; kay ang espiritu walay unod

ug mga bukog, ingon sa inyong nakita nga anaa kanako.”¹¹ Unya aron mas makumbinser sila “samtang sa ilang kalipay sila wala pa motuo niini, ug nahibulong,”¹² Siya mikaon sa isda nga sinugba sa ilang atubangan.¹³ Unya Siya miingon kanila, “Kamo mao unya ang akong mga saksi sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea, ug Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta.”¹⁴

Gawas niining kumpirmado nga mga saksi sa Jerusalem, anaa kanato ang walay sama nga pangalagad sa nabanhaw nga Ginoo ngadto sa karaan nga lumulupyo sa Kasadpang Bahin sa kalibutan. Didto sa yuta sa Bountiful, Siya mikunsad gikan sa langit ug midapit sa nagpundok nga katawhan, mga 2,500, nga moduol tagsa-tagsa hangtud nga silang tanang nakaduol, mihikap sa Iyang kilid ug mibati sa agi sa lansang sa Iyang mga kamot ug sa Iyang mga tiil.¹⁵

“Ug sa diha nga nakaduol na silang tanan ug nakasaksi sa ilang kaugalingon, sila naghiusa sa pagsinggit, nag-ingon:

“Hosanna! Bulahan ang ngalan sa Labing Halangdon nga Dios! Ug sila nangluhod sa tiilan ni Jesus, ug nagsimba kaniya.”¹⁶

Ang Pagkabanhaw ni Kristo nagpakita nga ang Iyang pagkaanaa gawasnon ug mahangturon. “Kay maingon nga ang Amahan may kinabuhi diha sa iyang kaugalingon; maingon man gitugot niya sa Anak ang pagkabaton usab og kinabuhi diha sa iyang

kaugalingon.”¹⁷ Si Jesus miingon:

“Ako gihigugma sa Amahan sa katarungan nga mao kini, kay ako magahalad man sa pagpakamatay sa akong kinabuhi, sa paghalad niini aron mabawi ko ra usab kini.

“Walay tawo nga makakuha niini gikan kanako, hinonoa ginahalad ko kini sa kinaugalingon kong pagbuot. May kagahum ako sa paghalad niini, ug may kagahum ako sa pagbawi niini.”¹⁸

Ang Manluluwas wala magsalig sa pagkaon o tubig o oxygen o sa uban pang butang o gahum, o tawo aron mabuhi. Isip Jehova ug Mesiyas, Siya ang halangdon nga Ako Mao, ang Dios nga anaa tungod sa Iyang kaugalingong kabubut-on ug gahum.¹⁹ Siya anaa karon ug anaa sa kanunay.

Pinaagi sa Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw, si Jesukristo nakabuntog sa tanang aspeto sa Pagkapukan. Ang pisikal nga kamatayon temporaryo lang, ug gani ang espirituhanong kamatayon adunay katapusan, kay kitang tanan mobalik ngadto sa presensya sa Dios, maayo kay temporaryo lang, aron pagahukman. Kita makasalig gayud sa Iyang gahum sa pagbuntog sa uban pa ug paghatag kanato og kinabuhing walay katapusan.

“Kay maingon nga pinaagi sa usa ka tawo miabut ang kamatayon, pinaagi usab sa usa ka tawo nahiaabut ang pagkabanhaw sa mga patay.

“Kay maingon nga diha kang Adan ang tanan nangamatay, maingon man usab diha kang Kristo ang tanan mangabuhi.”²⁰

Sa mga pulong ni Elder Neal A. Maxwell: “Ang kadaugan ni Kristo ibabaw sa kamatayon mitapos sa tawhanong kalisdanan. Karon may indibidwal na lamang nga kalisdanan, ug gikan usab niini mahimo kitang maluwas pinaagi sa pagsunod sa mga pagtulun-an niya nga miluwas kanato gikan sa dakong kalaglagan.”²¹

Kay gitubag ang gipangayo nga kaangayan, si Kristo anaa na sa dapit sa kaangayan; o ingnon nato nga Siya mao ang kaangayan, ingon nga Siya mao ang gugma.²² Ingon man, gawas sa pagka- “hingpit nga makiangayon nga Dios,” Siya usa ka hingpit nga

maloloy-on nga Dios.²³ Busa, ang Manluluwas mihimo sa tanang butang nga matarung. Walay in hustisya sa mortalidad nga permanente, bisan ang kamatayon, kay Siya mipahiuli sa kinabuhi pag-usab. Walay mga kasakit, kakulangan, pagluib, o pang-abuso nga dili kabayran sa katapusan tungod sa Iyang walay kinutuban nga kaangayan ug kalooy.

Sa samang paagi, kitang tanan manubag Kaniya sa atong kinabuhi, mga pagpili, ug mga binuhatan, bisan sa atong mga hunahuna. Kay Siya mitubos kanato gikan sa Pagkapukan, ang atong kinabuhi sa tinuod lang Iyaha gayud. Siya namahayag:

“Tan-awa Ako mihatag nganha kaninyo sa akong ebanghelyo, ug kini mao ang ebanghelyo diin Ako mihatag nganha kaninyo—nga Ako mianhi dinhi sa kalibutan aron sa pagbuhat sa kabubut-on sa akong Amahan, tungod kay ang akong Amahan mipadala kanako.

“Ug ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug human niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, nga ingon nga Ako gituboy sa mga tawo mao usab ang mga tawo ituboy pinaagi sa Amahan, sa pagbarug sa akong atubangan, aron pagahukman sa ilang mga buhat.”²⁴

Hunahunaa sa makadiyot ang kamahinungdanon sa Pagkabanhaw sa pagsulbad gayud sa tinuod nga pagkatawo ni Jesus sa Nazaret ug sa dagkong pilosopikanhong panagbangi ug mga pangutana sa kinabuhi. Kon si Jesus tinuod gayud nga nabanhaw, mosunod dayon niini nga Siya usa ka balaanong binuhat. Walay mortal nga tawo nga dunay gahum sa iyang kaugalingon nga mabuhi og balik human mamatay. Tungod kay Siya nabanhaw, si Jesus dili mahimong usa lang ka panday, magtutudlo, rabbi, o propeta. Tungod kay Siya nabanhaw, si Jesus usa gayud ka Dios, gani ang Bugtong Anak sa Amahan.

Busa, unsay Iyang gitudlo tinuod; ang Dios dili magbakak.²⁵

Busa, Siya ang Tiglalang sa yuta, sama sa Iyang gisulti.²⁶

Busa, ang langit ug ang impyerno tinuod, sama sa Iyang gitudlo.²⁷

Busa, dunay usa ka kalibutan sa mga espiritu, nga Iyang gibisita human sa Iyang kamatayon.²⁸

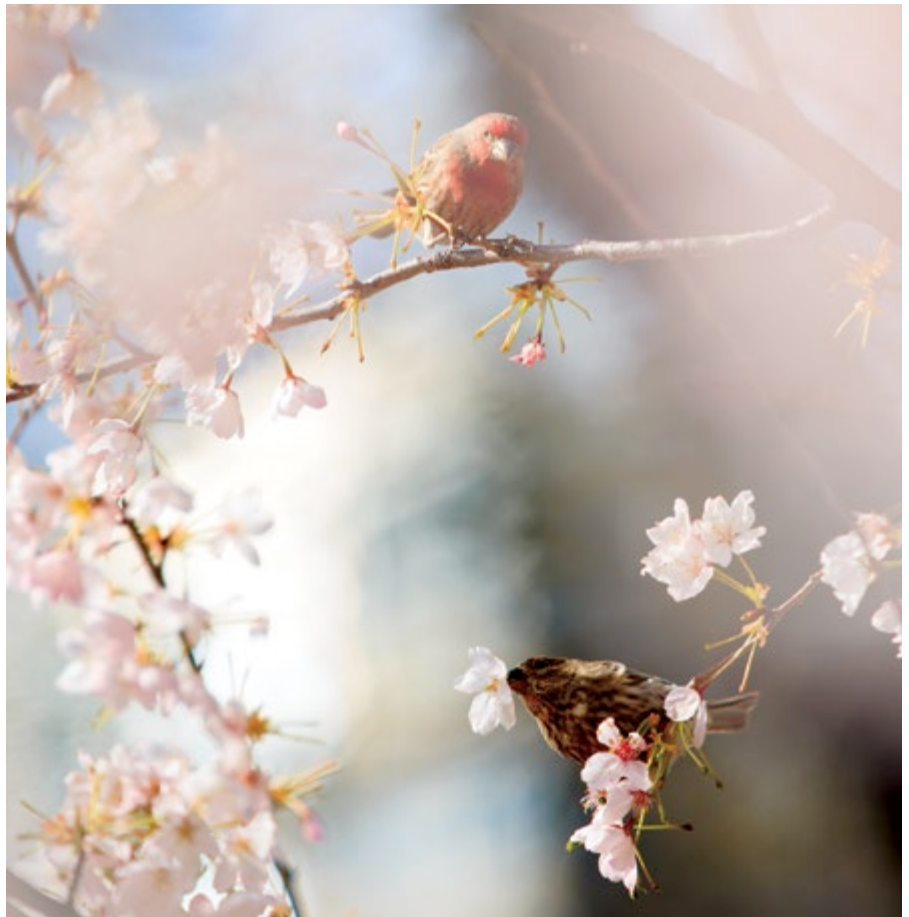
Busa, moanhi Siya pag-usab, sama sa giingon sa mga anghel,²⁹ ug “mohari dinhi sa yuta.”³⁰

Busa, dunay pagkabanhaw ug katapusang paghukom alang sa tanan.³¹

Tungod sa katinuod sa Pagkabanhaw ni Kristo, ang mga pagduha-duha bahin sa pagkamakagagahum sa tanan, pagkasayud sa tanan, ug pagkamanggiloy-on sa Dios nga Amahan—kinsa mihatag sa Iyang Bugtong Anak alang sa katubsan sa kalibutan—mawala. Ang mga pagduha-duha bahin sa kahulugan ug katuyoan sa kinabuhi mahanaw. Si Jesukristo gani mao lang ang pangalan o paagi diin ang kaluwasan mahimong moabut ngadto sa katawhan. Ang grasya ni Kristo tinuod, mohatag og kapasayloan ug kalimpyo ngadto sa naghinulsol nga makasasala. Ang hugot

nga pagtuo mas labaw pa kay sa imahinasyon o mugna sa hunahuna. Adunay labing mahinungdanon ug malukpanong kamatuoran, ug adunay katuyoan ug dili mausab nga mga sumbanan sa moral, sama sa Iyang gitudlo.

Tungod sa katinuod sa Pagkabanhaw ni Kristo, ang paghinulsol sa bisan unsa nga pagsupak sa Iyang balaod ug mga sugo usa ka posible ug dinalian nga butang. Ang mga milagro sa Manluluwas tinuod, sama sa Iyang gisaad ngadto sa Iyang mga disipulo nga sila unta makabuhat sa ingon ug labi pa gani ka dagkong mga buhat.³² Ang Iyang priesthood tinuod gayud nga gahum nga “nangalagad sa ebanghelyo ug naghupot sa yawe sa mga misteryo sa gingharian, gani ang yawe sa kahibalo sa Dios. Busa, diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagkadiosnon gipakita.”³³ Tungod sa katinuod sa Pagkabanhaw ni Kristo, ang kamatayon dili mao ang atong katapusan, ug bisan kon ang mga

ulod modunot sa [atong mga lawas], apan sa [atong] unod makita [nato] ang Dios.”³⁴

Si Presidente Thomas S. Monson misugilon bahin ni Robert Blatchford kinsa, 100 ka tuig na ang milabay “sa iyang libro nga *God and My Neighbor*, grabeng miataki sa gidawat nga mga pagtuong Kristiyano, sama sa Dios, Kristo, pag-ampo, ug pagka-imal. Siya maisugong miingon, ‘Ako moangkong nga nakapamatuod sa tanan nakong gustong pamatud-an sa hingpit ug tataw nga paagi nga walay Kristiyano, bisan unsa pa siya ka bantugan o maayo, ang makatubag sa akong mga argumento o makapatay-og sa akong baruganan.’ Iyang gituyokan ang iyang kaugalingon sa bongbong sa pagkamadudahon. Unya usa ka makapakugang nga butang ang nahitabo. Ang iyang bongbong kalit lang nga nahugno. . . . Sa hinay-hinay nagsugod siya sa pagbalik sa iyang tinuohan nga iyang gisaway ug gibugal-bugalan. Unsa may hinungdan sa hilabihang pagkausab sa iyang panglantaw? *Ang iyang asawa [na]matay*. Uban sa masulub-on nga kasingkasing, misulod siya sa lawak diin ang mortal nga lawas sa iyang asawa naghigda. Mitan-aw siya pag-usab sa nawong nga gimahal niya pag-ayo. Migawas, siya misulti sa usa ka higala: ‘Siya kadto, apan dili siya mao. Ang tanan nausab. Adunay butang nga diha sa una gikuha. Dili na siya parehas. Unsa man diay ang mawala kondili ang kalag?’”³⁵

Ang Ginoo sa pagkatinuod namatay ba ug nabuhi pag-usab? Oo. “Ang sukaranan nga mga baruganan sa atong relihiyon mao ang pagpamatuod sa mga Apostoles ug mga Propeta, mahitungod ni Jesukristo, nga Siya namatay, gilubong, ug mibangon sa ikatulong adlaw, ug mikayab ngadto sa langit; ug sa ubang mga butang nga may kalabutan sa atong relihiyon sumpay lamang niini.”³⁶

Samtang ang gipanagna nga pagkahimugso ni Jesus hapit na moabut, adunay mga tawo taliwala sa karaang mga katawhan nga Nephite ug Lamanite kinsa mituo, bisan kon kadaghanan nagduha-duha. Pag-abut sa panahon, ang timailhan sa Iyang pagkahimugso miabut—usa ka adlaw ug usa ka gabii ug usa ka adlaw nga walay kangitngit—ug ang tanan nasayud.³⁷ Ingon man usab karon, ang uban mituo sa Pagkabanhaw ni Kristo, ug daghan ang nagduha-duha o wala motuo. Apan ang uban nasayud. Pag-abut sa panahon, ang tanan makakita ug ang tanan masayud; gani, “matag tuhod moluhod, ug matag dila mokumpisal sa atubangan niya.”³⁸

Hangtud niana, mituo ko sa daghang mga saksi sa Pagkabanhaw sa Manluluwas kansang mga kasinatian ug mga pagpamatuod makita diha sa Bag-ong Tugon—kang Pedro ug sa iyang kaubanan sa Napulog Duha ug sa minahal, putli nga Maria sa Magdala, taliwala sa uban pa. Mituo ko sa mga pagpamatuod nga makita diha sa Basahon ni Mormon—kang Nephi ang

Apostol ug sa wala hingnanli nga mga katawhan sa yuta sa Bountiful, taliwala sa uban pa. Ug ako mituo sa pagpamatuod ni Joseph Smith ug ni Sidney Rigdon kinsa, human sa daghan nga mga pagpamatuod, mipahayag sa mahinungdanong pagsaksi niining katapusang dispensasyon “nga siya buhi! Kay kami nakakita kaniya.”³⁹ Ubos sa Iyang mga mata nga makakita sa tanan, ako mobarug isip usa ka saksi nga si Jesus sa Nazaret mao ang nabanhaw nga Manunubos, ug ako mopamatuod bahin sa tanan nga resulta gikan sa *kamatuoran* sa Iyang Pagkabanhaw. Unta madawat ninyo ang konbiksyon ug kahupayan nianang samang pagsaksi, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 24:5–7.
2. Mateo 28:6–7.
3. Juan 20:2.
4. Juan 20:5, 7.
5. Juan 20:8, 9.
6. Juan 20:13.
7. Juan 20:15.
8. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 681.
9. Tan-awa sa Lucas 24:34; 1 Mga Taga-Corinto 15:5.
10. Tan-awa sa Marcos 16:12; Lucas 24:13–35.
11. Lucas 24:39.
12. Lucas 24:41.
13. Tan-awa sa Lucas 24:42–43.
14. Mga Buhat 1:8.
15. Tan-awa sa 3 Nephi 11:14–15.
16. 3 Nephi 11:16–17.
17. Juan 5:26.
18. Juan 10:17–18.
19. Tan-awa sa Exodo 3:14.
20. 1 Mga Taga-Corinto 15:21–22.
21. *The Neal A. Maxwell Quote Book*, ed. Cory H. Maxwell (1997), 287.
22. Tan-awa sa 1 Juan 4:8.
23. Alma 42:15; tan-awa usab sa Mosiah 15:8–9.
24. 3 Nephi 27:13–14.
25. Tan-awa sa Enos 1:6.
26. Tan-awa, pananglit, 3 Nephi 9:15.
27. Tan-awa, pananglit, Doktrina ug mga Pakigsaad 76.
28. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138.
29. Tan-awa sa Mga Buhat 1:10–11.
30. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:10; tan-awa usab sa Topical Guide, “Jesus Christ, Millennial Reign.”
31. Tan-awa, pananglit, 2 Nephi 9:15.
32. Tan-awa sa Juan 14:12.
33. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–20.
34. Job 19:26.
35. Thomas S. Monson, “Ako Nasayud Nga Ang Akong Manunubos Buhi!” *Liahona*, Mayo 2007, 23.
36. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 58.
37. Tan-awa sa 3 Nephi 1:15–20.
38. Mosiah 27:31.
39. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:22–23.